

LABOD izhaja štirinajstredno v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava in tisk Dolenjski informativni in tiskarski center Novo mesto.

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

Proizvodnemu delu smo v naši delovni organizaciji posvetili veliko pozornosti. Posnetek je iz DELTE, kjer so imeli skupno 45 dijakov. Tistim iz oddaljenih krajev so omogočili ob njihovem dvoizmenskem delu — delo le dopoldne.

VLOGA IN NALOGE SINDIKATOV PRI UVELJAVLJANJU DELAVCEV KOT NOSILCEV SOCIALNE POLITIKE IN ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI DELAVCEV

uspešne priprave

Priprava na 3. konferenco so se v ozdih, občinskih svetih zveze sindikatov ter republiških odborih sindikatov dejavnosti začele že lani takoj po počitnicah. Že pred objavo predloga gradiv za konferenco so bila po celi Sloveniji številna tematska posvetovanja, kjer so poleg sindikalnih organizacij aktivno sodelovale tudi samoupravne interesne skupnosti ter druge strokovne in politične organizacije. Zaključki s teh posvetovanj so služili kot podlaga za oblikovanje delovnega osnutka

stališč in usmeritev konference. Občinski sveti zveze sindikatov so za pripravo razprav in gradiv uporabili najrazličnejše načine in metode, republiški odbori sindikatov dejavnosti pa so v razpravah največ pozornosti namenili humanizaciji dela oziroma delovnim in življenjskim pogojem delavcev v svojih dejavnostih.

V razpravah o predlogu stališč in usmeritev 3. konference so dali številne predloge in pripombe. Razprava pa je tudi spodbudila organe in organizacije sindikata, da so izdelali ocene stanja na posameznih področjih. Pa ne samo to, občinski sveti so se vključili v reševanje problemov s področja socialne politike in socialne varnosti v ozdih in občinah.

Brez ustatitve gospodarstva tudi učinkovitejše socialne politike in socialne varnosti ne more biti

Podpredsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Martin Mlinar je uvodoma prikazal družbeno-ekonomske

okolščine, v katerih se ostreje izražajo tudi problemi v socialni politiki in socialni varnosti. V času, ko si prizadevamo za ustaletev gospodarskih in političnih odnosov, je nujno, da tudi v socialni politiki izostrimo in uskladimo programe, kar vse naj prispeva k boljšim delovnim rezultatom in pravičnejši uporabi sredstev, združenih po načelu vzajemnosti in solidarnosti. Ko je govoril o naši razvojni politiki v tem srednjeročnem obdobju, je poudaril, tako vlogo sindikatov, ki bo omogočala, da se bo delavec uveljavil kot gospodar svojega dela in njegovih rezultatov, torej tudi socialne politike in socialne varnosti. Metode in sredstva političnega dela v sindikatih, ki bodo to zagotavljala, pa so: demokratični dialog, usmerjanje, obveščanje, spodbujanje pa tudi odločne zahteve, kadar gre za uveljavljanje samoupravnih pravic in obveznosti delavcev.

Kot vodilo sindikata pri uresničevanju socialne politike in socialne varnosti je Martin Mlinar navedel misel tovariša

TRADICIONALNO SREČANJE MLADIH LETOS V PTUJU

Mladinci Laboda so se dogovorili, da 23. 5. 82 organizirajo srečanje mladih s tekmovanjem v kvizu znanja na temo TITO-REVOLUCIJA-MIR, ki bo letos v TOZD Delta Ptuj.

Na tekmovanju se bodo med seboj pomerile v znanju 3-članske ekipe vseh TOZD Laboda. Gradivo so osnovne organizacije ZSM že dobile in se ekipe že pripravljajo. Najboljša ekipa dobi prehodni pokal, vse ostale ekipe pa priznanja.

Mladinci TOZD Delte so k sodelovanju povabili tudi mladince vojne pošte Dušan Kveder iz Ptuja. Sodelovali bodo v kvizu in nas s svojim ansamblom zabavali.

Vsaka TOZD sodeluje na srečanju z eno kulturno točko.

Upamo, da se bodo ekipe dobro pripravile. Želimo si lepega vremena, saj bo v tem primeru prireditev zunaj.

Člane delovne organizacije Labod vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo srečanja, kot zaključne prireditve v počastitev dneva mladosti.

MAGDIČ Marija

Kardelja, ki vloge sindikata na tem področju ni razumel zgolj kot zaščito delavcev v delovnih odnosih in v boju za vsakodnevne zahteve delavcev, ampak v celotnem sistemu družbene reprodukcije. To pomeni, da se mora sindikat vključiti v odpravljanje protislovij in konfliktov, ki se pojavljajo med različnimi interesi, posamičnimi in skupinskimi in interesi delavskega razreda in delovnih ljudi kot celote.

Če bodo sindikati pri tem dovolj vztrajni in odločni, se bodo med delavci pridobili ugled in tudi prispevali h krepitevi socialne varnosti na teme-

(Nadaljevanje na 2. strani)

uspešne priprave

(nadaljevanje s 1. strani)

lju dela in rezultatov dela ter solidarnosti in vzajemnosti.

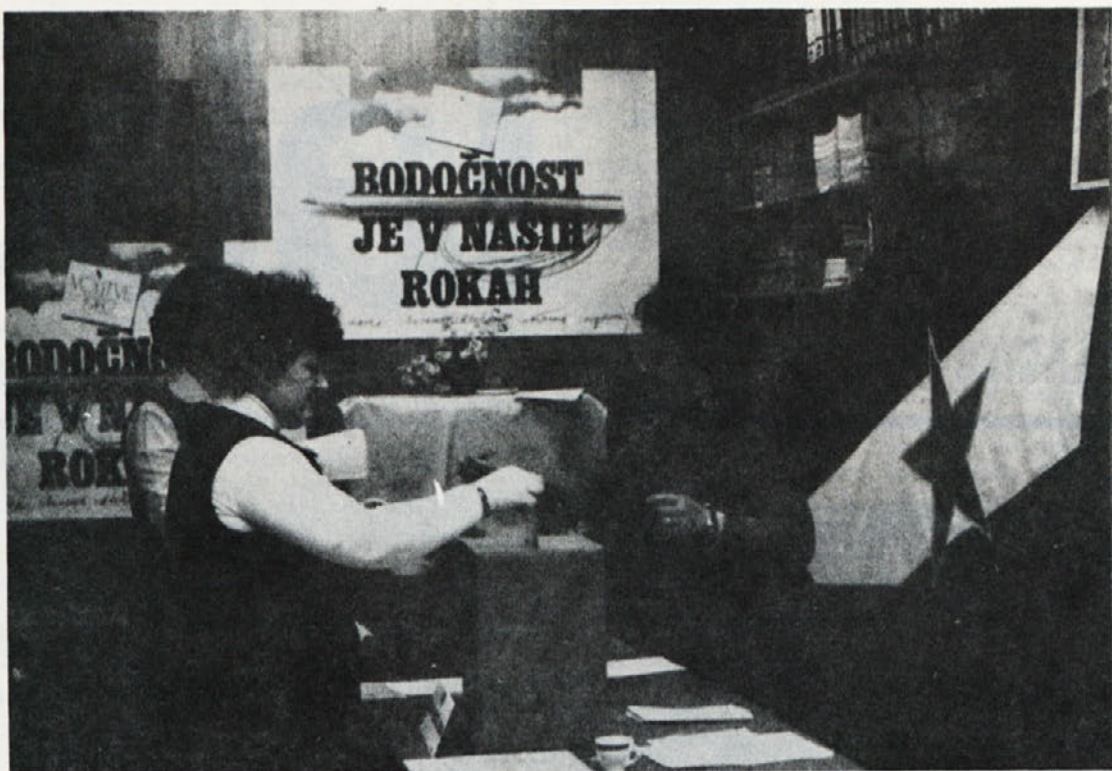
Ko je govoril o vsebini socialne politike v naši družbi, je podpredsednik republiškega sveta ZSS poudaril, da sta ekonomska in socialna politika dve neločljivi sestavini razvojnega politike. Šele njuna samoupravna povezanost v proizvodnem odnosu zagotavlja soodvisnost, povezanost in njuno uravnoteženost. Le tako lahko postane socialna politika tudi razvojna in s tem politika preprečevanja vzrokov za nastajanje socialnih problemov, sicer pa bo ostala le pri zdravljenju problemov in posledic nizkih osebnih dohodkov.

Martin Mlinar je navedel, da smo v preteklem desetletju sicer materialno in socialna politika kot celota postala tudi spodbujevalec za dobro delo in gospodarjenje ter celotni družbeni razvoj. Vzrok za tako vlogo socialne politike je mogoče najti tudi v preveliki vlogi izvršilnih organov in administracije v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih pri njenem izvajanju.

Ko je opozoril na nekatere dosežke na področju socialne politike in varnosti, je Martin Mlinar ugotovil, da sedanja družbenoekonomska dogajanja z vso ostrino razkrivajo protislovja in slabosti našega razvoja v preteklih letih. Ob takih težavah in slabostih dobiva družbenopolitična aktivnost sindikata še poseben pomen. Odločneje se lahko politično spopadajo z vsemi tistimi, ki samovoljno odločajo o sredstvih, le osveščeni in organizirani delavci in drugi delovni ljudje. To pa je naloga sindikata in vseh komunistov v njem.

Če bomo zagotovili gospodarsko ustalitev, se bo lahko okrepila tudi socialna varnost delavcev in drugih občanov, je pomembna ugotovitev Martina Mlinarja.

Ko je razčlenjeval delitev po delu kot pomembno sestavino socialne politike in socialne varnosti, je opozoril, da je ta tesno povezana s pogoji pridobivanja dohodka. Te pa v veliki meri kroji politika cen. Zato bomo v sindikatih do svojih delegatov

Ob širokem evidentiranju so volitve v naših delovnih sredinah v celoti uspele. Posnetek je iz volišča v DSSS.

zahtevali, da v samoupravnih interesnih skupnostih za cene dajejo soglasja le k tistim cenam, ki temelje na zakonu o cenah in dogovorjeni politiki cen.

Kaj želijo sindikati doseči s konferenco o socialni politiki in socialni varnosti, so se spraševali v razpravah pred konferenco. Podpredsednik slovenskih sindikatov je navedel več vzrokov. Najpomembnejša pa je bila potreba, da v sindikatih ocenimo svoje dosedanje delo na tem področju in da se akcijsko poenotimo ter ob tem povemo, kaj je treba pri vsebini in uporabi mehanizmov socialne politike izpopolniti. Podlaga za to naj bodo stališča in usmeritve ki jih je sprejela konferenca.

Za kakšno socialno politiko in socialno varnost si prizadevajo sindikati

V razpravi na 3. konferenci so se delegati iz organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenih organizacij dotaknili vseh področij socialne politike in socialne varnosti. Veliko razmišljanj, mnenj in pripomb ter konkretnih izkušenj smo slišali. Tokrat navajamo nekatera, ki zadevajo vlogo sindikata v socialni politiki in socialni varnosti ter odnos med socialno politiko in družbenoekonomskim razvojem.

Mnenja o premalo razumljivem jeziku in stilu gradiv za konferenco smo slišali že v javni razpravi. Eden od delegatov je na konferenci to vprašanje pa

tudi problem učinkovitosti takih srečanj in podobnih srečanj zelo jasno izpostavil. V sedanjem družbenoekonomskem položaju so lahko le učinkoviti ukrepi merilo za delo. Zato bo moral sindikat od pristojnih organizacij in skupnosti odločneje zahtevati uresničevanje stališč in usmeritev konference in pri tem tudi sam – od republiškega sveta do osnovnih organizacij – več napraviti.

Osveščanje delavcev je sicer pomembna naloga sindikatov, tudi ko gre za socialno politiko, vendar zgolj osveščanje ne zadostuje. Sindikati se morajo boriti za tak položaj delavcev, da bodo ti sami resnično upravljali s svojim delom in njegovimi rezultati, torej tudi s svojo socialno varnostjo. Gotovo je pri tem povečanje produktivnosti dela tista materialna podlaga, ki dolgoročno najbolj zagotavlja socialno varnost. Vendar pa ne samo individualna produktivnost, o kateri zadnje čase slišimo pravo poplavo besed; gre predvsem za povečanje produktivnosti v TOZD in v celotni družbi, je menila delegatka mladine.

Rade Golob, predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, je ugotovil, da delavci in drugi občani premalo vedo, kolikšen del dohodka je namenjen za socialno politiko in nasploh za skupno porabo. Zavzel se je za učinkovitejšo uporabo načela solidarnosti. Če se to humano načelo neustrezno uporablja, se pretvarja v lastno nasprotje in negativno vpliva na delitev po rezultatih dela. Pred-

sednik je opozoril, da sindikati ne morejo biti odgovorni za reševanje problemov, ki so nastali kot posledica slabe učinkovitosti politike kakega organa ali organizacije. Zato pa se morajo aktivneje vključevati v reševanje problematike že pred sprejemanjem odločitev.

Ob ugotovitvi, da imamo o socialni politiki pri nas že dovolj jasno izoblikovane opredelitve, se je predstavnik socialistične zveze zavzel, da naj bodo stališča in usmeritve akcijsko napotilo na večjo angažiranost in odgovornost sindikatov na tem področju.

KRESOVANJE

Po stari delavski navadi zagore na številnih hribih in hribočkah na noč pred prvim majem kresovi. Te tradicije v TOZD LIBNI niso pozabili, saj ta temeljna organizacija organizira vsako leto kres na Sromljah. Želeli so, da se jim pridružijo tudi drugi delavci Laboda, zato so letos povabili člane vseh Labodovih TOZD. Na žalost pa je bil obisk samih delavcev Libne manjši kot druga leta, med tem ko se iz drugih TOZD kresa ni nihče udeležil. Manjša udeležba delavcev Libne gre predvsem na račun druge izmene, ki je na ta dan delala in je tako razumljiva njihova odsotnost, manj razumljivo pa je, da ni bilo odziva iz drugih temeljnih organizacij, od kjer je sicer prišlo precej obljub o udeležbi.

ugotavljanje rezultatov dela in merjenje režijskih del

V glasilu Labod smo omenili, da smo si zastavili nalogo, da izboljšamo to področje (l. 1982). Do danes nismo nekaj posebej na tem naredili. Celotna metodologija o ugotavljanju rezultatov dela zajema:

1. Opredelitev opravil in programov dela
2. določanje norma časov za posamezna opravila in postopek za določanje in izvrševanje programov
3. evidentiranje dela in
4. ugotavljanje rezultatov dela ter
5. obračunavanje doseženega prispevka k ustvarjanju dohodka.

Pravna služba je izoblikovala lastno metodo, značilno le za pravne zadeve. Lahko je ta metoda eden od možnih pristopov k tem problemu. Menimo, da nam največ težav dela sistem evidentiranja in poročanje o režijskem delu.

Evidentiranje in poročanje o režijskem delu

Ta del metodologije o ugotavljanju rezultatov dela ne povzroča največje težave. Kako evidentirati delo posameznika; ugotavljati doseženi obseg (količino dela, kvaliteto in gospodarnost) ob nalogi, da se s tem ne povzroči veliko administrativnega dela in da se ne porabi veliko delovnega časa v ta namen je eno od bistvenih vprašanj sistema nasploh.

Ne da bi se spuščali v znanstvene metode — predvsem tehnično opremljenega strokovno administrativnega dela lahko rečemo, da obstajajo tri osnovne možnosti in sicer:

— **neposredna uporaba metodologije** na ta način, da delavec ob evidentiranju dela uporablja metodologijo in obrazec, ki vsebuje le podatke o datumu, količini dela in porabljenem času. V tem primeru bi verjetno kvaliteto in gospodarnost spremlja-

li na drugi listini. V tem primeru se ne bi mogli izogniti večjemu številu v naprej pripravljenih obrazcev. S to metodo dosežemo edino to, da ni treba ponovno pisati besedila opravil, ki jih je delavec opravil;

— **uporaba kartotečnih označb opravil** in metode in sicer na obrazcu, ki vsebuje datume in ostale potrebne podatke za ugotavljanje količine, kvalitete in gospodarnosti. Ta način je bolj enostaven, vendar ni pregleden, ker delavec, ki evidentira in tisti ki ugotavlja rezultate dela morata uporabljati metodologijo v trenutku evidentiranja oziroma ugotavljanja rezultatov dela. Ta način bi na nek način bil blizu metode po kateri bi rezultat dela lahko ugotavljali s pomočjo računalnika ipd;

— **uporaba obrazca** s potrebnimi podatki o obsegu del (okoličini), kvaliteti in gospodarnosti ob vpisovanju v obrazec le tistih opravil iz metodologije, ki jih je delavec dejansko opravil (obrazec podoben sedanjemu v DSSS). Ta primer je verjetno najbližji realnosti, čeprav nam bo povzročil pomisleke pri izvajalcih, ki imajo veliko opravil. Za vse druge je zelo primeren način spremljanja in ugotavljanja rezultatov dela.

Zaključek

Ne glede na to, da nam sistem evidentiranja in ugotavljanja rezultatov dela mora povzročiti določeno administracijsko „birokracijo“ smo prepričani, da ni pravilno, da v naprej apriori odklonimo vsakršno metodo, ne da bi se potrudili do najbolj ustrezne rešitve. Zdi se nam, da je to naša „birokratska lastnost“ (tako se tudi mi obnašamo od leta 1977 do danes). Spomnimo se kaj smo vse počeli ob uvedbi sistema ocenjevanja rezultatov dela, pa smo se vendar le k temu sistemu toliko prilagodili, da smo bolj pripravljeni ostati na temu — lahko rečemo v neki meri nezakonitemu in nesamoupravnemu sistemu, kot da bi prešli na bolj objektivni sistem ugotavljanja rezultatov dela.

Menimo, da lahko to našo trditev podkrepimo, če primerjamo sistem evidentiranja dela v proizvodnji. Ta sistem tudi ni brez določene birokracije in brez uporabe določenega časa za evidentiranje (dnevni obračunski list). Po izjavi ene najboljsh delavk v našem proizvodnem TOZD mora mesečno izpolniti okoli 10 listkov in uporabiti za to 5 do 10 minut delovnega časa, če ima malo operacij in nasprotno, delavka ki ima veliko operacij izpolni več listkov in porabi veliko več časa za izpopolnjevanje

obrazcev. Če smo naučili delavca v proizvodnji, da lahko dnevno — tekoče izpolni evidenco svojega dela za deset do 15 minut, si ne moremo predstavljati strokovnjaka ali administrativno osebo, ki ne bi mogla evidentirati svoje delo v enakem času. Torej ali gre za dejansko nemožnost izoblikovanja primarne metode ali gre za naš apriori odpor do tega vprašanja. Če primerjamo evidenco stroje-pisnih administrativnih del (režijskih) s proizvodno evidenco menimo, da ni večja škoda časa za evidentiranje del v teh nalogah, kot je proizvodnega časa. Kar se tiče papirja pa en list več ali manj, da bi se vedelo kdo, koliko, kaj in kako je naredil verjetno ni vprašljivo. Morali bi priti do posebnega zaključka: zakaj smo pripravljeni, da izmerimo vsako sekundo porabljenega delovnega časa proizvodnega delavca in zakaj nismo pripravljeni, da to isto naredimo s strokovnimi oziroma administrativnimi delavci? Brez dileme se lahko vprašamo:

— ali je to samo zato, ker potrebujemo čimvečjo produktivnost samo proizvodnega dela?

— ali je to zato, ker menimo, da je proizvodno delo veliko lažje normirati? Namreč v tem primeru tudi stroj — naprava, tehnološki proces narekujejo nekakšen določen tempo dela kar pri režijskih delih ni slučaj,

— ali je to zato, ker se bo „birokratska“ (strokovna, tehnična in administrativna) struktura počutila užaljena, če bodo za njo veljala ista načela kot za proizvodno delo (delavski razred). Namreč nobena tajna ni, da smo povsod kjerkoli se to da kopirali zahodni sistem organizacije dela. Tako je tudi v primeru sistema nagrajevanja po delu. Vsi znani sistemi v osnovi normirajo proizvodno delo ne pa režijskega.

V nečem je vendarle razlika — kapitalist ali upravni odbor tovarne v kapitalistični družbi dobro premisli koliko strokovnih — administrativno tehničnih oseb bo potrebno za določeno število proizvodnih delavcev mi pa smo v tem „širokogrudni“ da ne bi rekli ne samoupravni in nestrokovni. Predvsem je pomembna tudi struktura teh delavcev (režijcev) in izkoriščanje njihovega delovnega časa.

Kapitalist verjetno skrbno zastavlja in uresničuje strukturo zaposlenih — normalno na kapitalističen način in prav tako skrbno zastavlja in uresničuje sistem v katerem zagotavlja polno zaposlenost in izkoriščanje delovnega časa tudi režijskih delavcev (kapitalizmu ustrezen način). Sistem in metoda za

spremljanje in ugotavljanje rezultatov dela v proizvodnji so „strokovne“ „tehno-kratske“ strukture prenesene od zunaj. Predolgo čakamo na tistega, ki naj bi prenesel ta sistem od zunaj za „režijske delavce“, čeprav bi bilo bolj pošteno, da ta sistem ustrezno samoupravnemu sistemu zastavimo brez prenašanja in ga sami oblikujemo;

— **ali uresničujemo enakopravnost** v smislu določil ustave in zakona o združenem delu. V sredstvih javnega obveščanja smo večkrat poudarjali nujno po uresničevanju tega načela. Po nekod se bojimo, da bodo „režijski“ delavci prišli v neenakopraven položaj, ponekod obratno da imajo ti delavci privilegiran položaj, ker se njihovo delo ne da meriti!? Po skoraj štiridesetih letih povojnega razvoja naše samoupravne socialistične družbe bi lahko dosledno uresnili to načelo brez nevarnosti za negativen vpliv na samoupravne odnose ampak obratno čimblizje bomo k tej rešitvi bodo naši samoupravni socialistični odnosi bolj zanesljivi, naša produktivnost bo večja in sistem v celoti bo bolj celovit in human.

Te dni je izšla posebna priloga pri časopisu Delavska enotnost, ki zastavlja več strokovnih izhodišč za urejanje posameznih področij in sicer:

1. za razvid del in nalog
2. za zahtevnost dela
3. za zahtevnost in uspešnost dela poslovnih organov.

Ob dejstvu, da analitični podatki kažejo, da je naš delovni čas ni izkoriščen več kot 60-70 % bi morali vsi TOZD:

— zastaviti evidenco o prihodu in odhodu iz tovarne

2. organizirati nadzor nad bolniškim staležem

3. aktivno se vključiti v spremembo sistema in zagotoviti, da se vodi določena dnevna evidenca o delu režijskih delavcev (primer ima DSSS)

4. v komisiji za spremljanje razvoja sistema nagrajevanja je treba imenovati delavce, ki so sposobni, da bodo prispevali k izboljšanju sistema predvsem k:

1. izboljšanju izoblikovanja nove metodologije za zahtevnost dela

2. izoblikovanje razvida del in nalog

3. metodologije za ugotavljanje rezultatov dela

4. sistema določanja standardov, kvalitete in norm oziroma programov

5. resnično bi bil čas, da bi družbenopolitične organizacije (ZK, sindikalna organizacija, mladinska organizacija) aktivno sodelovale v tem procesu in postale njegov nosilec.

Vodja pravne službe
PERIČ DMITAR, dipl. iur.

priprave na obeležitev naših 60 let

Te dni so stekle priprave na obeležitev šestdeset letnice Laboda. Ta jubilej bo naša delovna organizacija praznovala leta 1984, vendar akcija za obeležitev mora steči pravočasno. Na pobudo glavnega direktorja se je sestal iniciativni odbor in okvirno opredelil področja, ki jih bomo v jubilejnem letu močneje izpostavili in, ki jih bodo izvajale posamezne komisije. Na ravni delovne organizacije bo deloval odbor za obeležitev šestdeset letnice v katerem sta zastopana predstavnik programa VO in PS, poleg članov iz novomeškega dela Laboda, kjer bo tudi glavnina priprav.

Ob praznovanju naših 60 let bosta vzporedno tekla dva programa in sicer zunanji, namenjen našim poslovnim partnerjem in kupcem, zajema pa pretežno propagandno dejavnost ter notranji program, ki bo obrnjen k našemu delavcu, našemu delu. V sklopu tega naj bi že v tekočem letu stekle nekatere dejavnosti kot so to prizadevanja za vse boljše delovne rezultate, prizadevanja v smeri humanizacije dela, nadaljevanje kulturnih prireditev v Labodu, negovanje športnih tekmovanj, kki pa naj nimajo zgolj tekmovalnega značaja, pač pa naj bo poudarek na srečanjih, na spoznavanju delavcev naše Labodove družine.

Ob dejavnostih v sklopu obeležitve naših 60 let, ki naj bi se začele razvijati že letos, pospešeno pa v prihodnjem letu, sodi tudi popestritev propagandnega materiala, poenotenih napisov na stavbah vseh Labodovih temeljnih organizacij, iskanje oblik priznanj dolgoletnim zunanjim partnerjem tako v jugoslovanskem prostoru kot v tujini pa tudi priznanj za naše delavce...

Tako je jubilej, ki se nam bliža, spodbudil številne akcije na katere bi sicer že morali biti pozorni, pa so bile zaradi takih ali drugačnih vzrokov potisnjene ob stran. Šestdeset letnica pa je gotovo dovolj močan motiv za popestrjeno dejavnost na vseh naštetih področjih, ki jih bo morda odbor še razširil.

plačilo po delu

V skrbi za čim večji doseg ali preseg planskih obveznosti je vodja proizvodnje TOZD TIP-TOP, tov. Murko predlagal, da bi delavce stimulirali za delo, ki ga opravljajo ob prostih sobotah ali popoldnevih, poleg izplačanih nadur tudi z višjo vrednostjo točke ob koncu meseca. S tem bi dosegli, da bi vsi tisti, ki niso znali prislusniti in razumeti skupne bitke za doseg plana, čutili ta svoj odmik tudi ob izplačilu osebnega dohodka, in nasprotno, tisti, ki so se potrudili in prebili na svojem delovnem mestu več časa, bili stimulirani s tem, da je seveda njihova točka več vredna, saj so tudi vložili več dela.

Povprašala sem v kolikšni meri se je tak sistem v naših sredinah že uveljavil, vendar dlje od načelnega pristopa, češ da bi tak način bil edini pravilen in edini v duhu „plačilo po delu“, doslej še nismo prišli. In gotovo izhaja ležeren odnos nekaterih prav iz te uravnilovke, ki nikogar ne prizadene, stimulira pa tudi ne.

L. J.

PREVIDNO PRI STROŠKIH

Ob oceni poslovanja v prvih treh mesecih letošnjega leta so člani delavskega sveta DSSS sprejeli med drugim tudi sklep o izpeljavi analize glede stroškov za telefon oz. druge usluge PTT. Le-ti stroški so bili v prvih treh mesecih nekoliko višji od dosedanjih, čeprav se cene uslug PTT v tem času niso dvigovale. Znesek sicer ni zaskrbljujoč, vendar pozornost ob slehernem strošku pomeni korak k še večji racionalizaciji.

Da bi bili stroški razvidnejši, bo planska služba analizirala, poleg že omenjenih področij, tudi porabo pisarniškega materiala po službah. Z razmejitev stroškov po službah oz. po stroškovnih mestih bomo v DSSS skušali doseči še odgovornejši odnos do vseh naših izdatkov. Ob razvidnejšem pregledu porabnikov pa bo gotovo tudi kakšna „nula“ v računih za telefon ali še za kaj, izginila.

vsebina dela

Ob drugi obletnici smrti tovariša Tita so se sestali predstavniki družbenopolitičnih organizacij in organov upravljanja TOZD Ločna, Commerce in DSSS, da so se skupno poklonili spominu našega velikega predsednika. Ob tem je stekla tudi beseda o našem delu, o dograjevanju, načrtih. V Titovem duhu je razvijati stvari, nikoli biti zadovoljen z doseženim, želeli in dosežati vedno boljše.

Zbranim je tov. glavni direktor podal nekaj misli in opozoril na spremembe in dopolnitve srednjeročnih planov, ob katerih naj bi kreativno sodelovali vsi zaposleni, saj je sleherna pobuda dobrodošla. Tudi področje inovatorstva moramo bolj izpostaviti in tudi v planu za prihodnje leto že zastavili sredstva v ta namen. Naša proizvodnja, ki ji je namenjena vsa pozornost, bo ob izrabi delovnega časa težko še kaj dorekla, pač pa velja pozornost tehnologiji, izrabi materiala, modelom, kvaliteti... Prav tako bomo morali dodelati sistem nagrajevanja po delu in po uspehih dela. Ob tem pa ne smemo pozabiti na režijo, katere dela in opravila bomo morali začeti tudi „meriti“.

Ob pogovoru o delu naših družbenopolitičnih organizacij smo se prisotni dogovorili tudi za negovanje naše okolice, za odgovornejši odnos tudi do teh „malenkosti“, ki pa vendarle odražajo naše skupno — Labodovo življenje.

In ne nazadnje je eden od dogovorov tudi dogovor o izobraževanju in delu organov upravljanja. Le-ti morajo biti usmerjevalci politike, ne pa le regulatorji določenih procesov. Dograjevanje našega sistema je delo organov upravljanja in tega se morajo sestavi v novem mandatsnem obdobju tudi povsem zavedati.

Ob teh nalogah tudi naše tribune ne bodo več le namen pogovora o delitvi dobička, pač pa naj bi vsebina tribun zajemala tudi naše usmeritve ob delu, poostrele odnos do tega in aktivirale vse delavce Laboda za kvalitetno in odgovorno delo.

Ocena delegatskega dela, programi naših delovnih sredin, izvajanje zastavljenih planskih nalog... vse to pa naj bi bila tudi vsebina dela družbenopolitične akcija, ki se naj bi česče sestajal tako na ravni organizacije kot tudi po TOZD oz. koordinacija DPO v novomeškem delu Laboda.

— Tovariši in tovarišice, predlagam le eno točko dnevnega reda, današnjega sestanka. Hoče morda kdo še kaj dodati?

— Počakaj malo. Kaj hitiš z dnevnim redom, ko nam še kave nisi naročil.

— Tako je. Brez kave ne moremo razpravljati za naše bodoče delo, o tako pomembni zadevi.

— Počakaj malo Edo! Sestanek se ni še niti pričel, ti pa si že začel z diskusijo.

— Bom jaz poskrbela za kavo! se oglasi tovarišica Jana.

— Vse skupaj je že preneumno. Začnimo že vendar s to edino točko dnevnega reda.

— Samo, da popijemo kavo, dokler je še vroča.

edina točka dnevnega reda

— Kaj ste videli, kako je Križaj premagal vso svetovno elito in to na domačem snegu?

— Saj, sramota za nas! Lahko bi organizirali kolektivni izlet, da bi naši delavci uživali kot neposredni udeleženci slavlja.

— Kaj mislite, do kdaj bomo sedeli še na tem sestanku? Saj je že dve in štirinajst minut.

— Saj res, delovni čas je minil.

— Preložimo sestanek na jutri in naj se prične prej. Kdo pa je še slišal, da se sestanki prične ob enih?

— Tovariši, naj vas vsaj seznanim s to edino točko dnevnega reda: Neposredne naloge komunistov naše OOOZK pri uresničevanju stabilizacijskih mer.

— No, to bi nam lahko takoj povedal, ne pa da nam jemlješ naš dragoceni čas in nas odvrčaš od ciljev naše bodočnosti! je rekla na koncu tovarišica Metka, ki je po novem vodja naše delegacije za kulturo in fizično kulturo.

S. D

Brigada 4100 v TOZD DELTA.

**izvoljeni
v organe
upravlja=
nja tozdov
in
delovne
organi=
zacije**

TOZD DELTA

DELAVSKI SVET:

Marija Brus
Djurdja Knezoci
Marija Kos
Elizabeta Kovačič
Kristina Levanič
Marija Petrovič
Zlatka Pevec
Irena Stojakovič
Rozika Terbulec
Slava Toplak
Kristina Vuk

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Marija Hrastnik
Anica Kokol
Erika Simonič
Terezija Tanasič
Ivanka Trbuc

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Olga Belovič
Danuša Kelc
Marija Kostanjevec
Alojzija Lovrenčič
Slavko Žunkovič

TOZD ZALA

DELAVSKI SVET:

Pavla Filipovič
Marta Hadalin

Dragica Lapajne
Milena Lapajne
Vera Lapajne
Majda Likar
Anica Loverčič
Jaka Mlinar
Vera Murovec
Marica Podobnik
Olga Tušar

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE:

Nada Bogataj
Pavla Filipovič
Albina Kofol
Anica Lovrenčič
Veronika Štravs

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Darja Klemenčič
Olga Krašna
Tatjana Likar
Tanja Tratnik
Jana Vidmar

TOZD TEMENICA

DELAVSKI SVET:

Terezija Brezovar
Marija Cugelj
Ana Fortuna
Jelka Gliha
Majda Greznik
Amalija Kastelic
Janez Krevs
Marija Krevs

Jožefa Mrvar
Ivanka Šavrič
Marija Zidar

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Joži Mežan
Anica Praznik
Danica Pungartnik
Ivica Škoda
Boža Štrcelj

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Majda Gačnik
Cirila Gričar
Milena Jaklič
Jožefa Krevs
Sonja Požes

TOZD LIBNA

DELAVSKI SVET:

Anica Češnovar
Velinka Jalovec
Darinka Jankovič
Majda Kostrevc
Nelin Kostrevc
Stane Novak
Jozica Petrovič
Marija Pučič
Kristina Vujanovič
Jožefa Zagorc
Marija Žoher

(nadaljevanje na 6. strani)

izvoljeni v organe

(nadaljevanje s 5. strani)

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Anica Ašič
Anica Mikolavčič
Olga Orešnik
Anica Sokolovič
Jožica Zorko

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Jože Florjanc
Vera Fuks
Jožica Kerin
Anica Juršič
Alojzija Škafar

TOZD COMMERCE

DELAJSKI SVET:

Milena Bogdanov
Meta Čebular
Rajna Bartolj
Alojz Pavlin
Alojz Avbar
Marica Praznik
Janez Avsec
Jože Tomšič
Ivan Teropšič

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Anton Bratuž
Bojan Jerančič
Alojz Kum
Stane Kavšek
Jelka Novak
Milan Šter
Boris Žagar

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Alojz Ceglar
Štefka Kumer
Franci Košak
Tomislav Luzar
Ivanka Šušteršič

TOZD LOČNA

DELAJSKI SVET:

Anica Blažič
Marija Fink
Rada Jotanovič
Tončka Kralj
Cirila Kopina
Darja Negovanovič
Slavka Pograjc
Jožica Redek
Danica Rifelj
Slavica Šubašič
Tinca Žlogar

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Štefka Humljan
Jožica Hrastar
Jože Košir
Marija Kralj
Fanika Udovč

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Nada Bečič
Marija Gregorčič
Irena Kostevc
Jožica Ogrinc
Darinka Pavlin

TOZD TIP-TOP

DELAJSKI SVET:

Ilija Cvetkovič
Helena Končina
Anton Košir
Ivan Molnar
Blanka Petek
Marija Poje
Zdenka Stojanovič
Pepca Šmit
Marija Tratar
Jožica Trček
Marinka Žverc

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Lilijana Bratanič
Marija Jelenčič
Anica Toplovec
Magda Ulčnik
Petra Vidovič

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Ana Jereb
Franc Kobe
Radmila Mutanovič
Angelca Šturm

DSSS

DELAJSKI SVET:

Anica Perper
Jožica Rajer
Milka Božič
Marija Tomažin
Bojan Potočar
Anica Štrumbelj
Lidija Jez
Tatjana Maresič
Franci Juršič

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA:

Rado Zupan
Milena Žagar
Vesna Vučinič
Jolanda Švent
Rozina Kum

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Mojca Novak
Janez Rotar
Anka Peurača
Anica Zupančič

ORGANI UPRAV- LJANJA DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD

DELAJSKI SVET:

delegacija TOZD DELTA:

Franc Ceh
Terezija Kostić
Nevenka Kramberger

delegacija TOZD ZALE:

Marija Brence
Danica Podobnik
Danica Ogrič

delegacija TOZD TEMENICA:

Anica Kovačič
Rudolf Praznik
Nada Zupan

delegacija TOZD LIBNA:

Remi Blazekovič

Vera Voglar
Ivan Žoher

delegacija TOZD TIP-TOP:

Hermína Mihelič
Živorad Radovanovič
Drago Zupančič

delegacija TOZD LOČNA:

Danica Burja
Ana Jarc
Tončka Kralj

delegacija TOZD COMM..:

Martjan Dular
Helena Hočevár
Kazimir Rupnik

delegacija DSSS:

Sonja Kastelic
Martina Kralj
Milan Rifelj

SAMOUPRAVNA DELAJSKA KONTROLA DO LABOD:

TOZD DELTA: Darinka
Vrbnjak

TOZD ZALA: Martina Hvala

TOZD TEMENICA: Boža
Longar

TOZD LIBNA: Lidija Hoče-
var

TOZD TIP-TOP: Anton
Bernik

TOZD LOČNA: Ludvik Ju-
dež

TOZD COMMERCE: Nace
Praznik

DSSS: Mojca Kužnik

Med nabavo in proizvodnjo mora biti živo sodelovanje. Na posnetku tov. Rupnik, vodja nabave

vtisi s kongresa

V zadnji številki našega glasila smo predstavili dve delegatki iz naših delovnih sredin, ki sta se v sklopu občinske delegacije Ptuj in Novo mesto udeležili 9. kongresa ZKS. Malo prepozno za objavo v tej številki pa smo dobili tudi obvestilo, da imamo iz Laboda še eno delegatko na kongresu in sicer tovarišico **LIDIJO HOČEVAR** iz **TOZD LIBNA**. Gotovo je imela le malokatera delovna organizacija na kongresu kar tri delegatke, zato smo v Labodu zares lahko ponosni! Ob tem, da nismo uspeli že pred kongresom predstaviti tov. Hočevarjeve, tokrat popravljamo napako, hkrati pa je tov. Hočevarjeva povedala za naše glasilo svoje vtise iz kongresa:

LIDIJA HOČEVAR je rojena 31. oktobra 1940 v Preboldu, otroštvo pa je preživila v Trbovljah. Njena prva zaposlitev je bila v Bovcu, sedaj pa že več let živi v Krškem. V Labodu je zaposlena od leta 1967 in sicer na delih in nalogah tehnologin. V delovni sredini jo poznajo kot zavzeto in izredno vestno delavko. S proizvodnjo TOZD Libna in hkrati Laboda je tesno povezana, pozna sleherni stroj, sleherno delavko, ve za vse operacije, ki jih je katera koli med njimi opravljala... Delovna disciplina je njeno prvo vodilo in zato izzveni skrb tov. Hočevarjeve za poteh dela v proizvodnji - včasih in če je to zares potrebno - tudi strogo, vendar se glasnim besedam raje izogne.

V občini Krško pa tov. Hočevarjevo poznajo kot zelo uspešno družbenopolitično delavko. Med mnogimi odgovorni-

mi funkcijami naj navedemo le to, da je tokrat že drugič predsednica zbora združenega dela.

„Pričakovala sem, da bo vzdušje na kongresu zelo veličastno, vendar sem bila še kljub temu presenečena, saj z besedami ne morem opisati mogočnosti trenutka, ponosa in sreče, ki je bila gotovo enaka vsem prisotnim. Sicer pa moram reči, da je zahteva prisotnost na kongresu precej truda, precej napora. Ni bilo časa, oz. ga je ob želji, da bi čim več slišali in spoznali, zmanjkovalo. Sama sem sodelovala v komisiji za politični sistem, priključila pa sem se tudi delu ostalih komisij. Predvsem me je pritegnila razprava nekaterih kulturnih delavcev, kot na primer tovariša Bibiča, Čiuhe in drugih, ki sta govorila o medčloveških odnosih, o srčni kulturi, o mnogih „majhnih“ odstopanjih, ki pa vendarle grene naše vsakodnevne relacije.

Srečala sem se z obema našima delavkama - s tov. Sonjo Kastelic in Zlatko Pevec iz Delte. Slednja je sama pristopila in se predstavila, kar mi je bilo še posebno ljubo. Med odmori so se tudi vodilni družbenopolitični delavci pomešali med delegate in tako so se razprave neprestano nadaljevale. Na kongresu je vladalo zares tovariško in toplo, vendar tudi nadvse delovno vzdušje in ostalo mi bo v spominu kot eno zares velikih doživetij.

Ob vrnitvi pa sem bila nadvse vesela zanimanja naših delavk za potek kongresa, za vtise... Marsikatera delavka, ki niti ni članica ZK, se je živo zanimala za vse; takorekoč vse pa so spremljale dogajanja, pritegnilo jih je to ali ono. In prav ta živ odnos do dela kongresa in spremljanje širine, kot jo predstavljajo tudi naše delavke, mislim da je garancija, da bomo resolucijo, ki je zares dobra, tudi izvajali in zares stopali po poti, kot smo si jo načrtali na kongresu.

fizioterapevtske vaje v dol. toplicah

Skrb za zdravje in humanizacijo dela je bila v naših delovnih sredinah vedno prisotna. Ena od oblik skrbi in pozornosti na tem področju je bila tudi pred leti organizirana korekturna gimnastika pod vodstvom fizioterapevte, ki je omogočila marsikateri delavki sprostitev, kreativno rekreacijo, zdravo počutje in s tem zagotovila tudi večje delovne uspehe, več zadovoljstva.

Po dveletnem premoru pa je steklo v novomeškem delu plavanje v zdravilišču Dolenjske Toplice pod strokovnim vodstvom fizioterapevte. Plavanje je bilo organizirano predvsem za tiste delavke in delavce Laboda, ki imajo težave s hrbtenico, revmatična obolenja in podobno, organizirala pa jih je socialna služba.

Zanimanja je bilo precej, saj je dobila socialna delavka kar štirideset prijav, redno pa je prihajalo cca dvajset delavcev. Nekaj osipa je bilo na račun bolezni, nekaj iz drugih vzrokov. Vsi tisti, ki so prihajali na fizioterapevtske vaje v topliški bazen, so bili zadovoljni, saj je rekreacija ob strokovnem vodenju vsem koristila. Dokaj ugodne pa so bile tudi avtobusne zveze z Novim mestom, tako da so udeležencem torkovi popoldnevi skozi štiri mesece potekali zares prijetno in koristno.

Stroške fizioterapevtskih vaj v bazenu Dolenjskih Toplic smo v TOZD Ločna, Commerce in DSSS poravnali iz sredstev iz skupne porabe, sredstva za fizioterapevto pa so izmenično prispevale blagajne osnovnih organizacij sindikata. Naj še povemo, da je plavanje po osebi znašalo 50 dinarjev, pri tem pa je že upoštevan popust na skupino.

Ob izteku akcije je nekaj delavk povedalo svoja mnenja:

ZVONKA KEBE — iz TOZD COMMERCE

V Labodu je zaposlena od leta 1965: „Dokler mi je zdravje dopuščalo, sem hodila v Dolenjske Toplice redno in lahko rečem, da sem bila zares navdušena. Vaje so bile strokovno vodene, kar je za bolnike kakršen sem jaz - saj sem prihajala na plavanje zaradi hrbtenice - velikega pomena. Kasneje sem morala zaradi druge bolezni vaje opustiti. Vsekakor je bila

to izredna akcija, ki je vredna vse pohvale.“

LUČKA MOHAR — iz DSSS v Labodu od 1959

„Težave imam s hrbtenico, zato sem bila plavanja v bazenu zelo vesela. Lahko rečem, da mi je v veliki meri pomagalo, zato bi se ob tej priložnosti rada zahvalila vsem, ki so nam to omogočili!“

SAMIDA IDA — TOZD LOČNA

„V TOZD Ločna sem zaposlena že od leta 1949, s prekinitvami, nepretrgoma pa 20 let. Že nekaj časa imam težave z roko, kar je posledica revme. V Dolenjskih Toplicah sem se že zdravila pred fizioterapevtskim plavanjem, ki ga je organiziral Labod, rada pa sem se pridružila tudi tej akciji. Upam, da leta ni bila zadnja in da nam bo delovna organizacija tudi v prihodnje nudila take možnosti!“

SOCIALNA DELAVKA

„Plavanje pod vodstvom fizioterapevte je naletelo na velik odmev in tudi v jesenskem času si bomo prizadevali akcijo ponoviti. Prav bi bilo, da si naše žene „vzamejo vsaj eno prosto popoldne na teden“ da tako poskrbe za svoje zdravje in počutje. Za jesen bi bilo prav, da se prijavi še več delavk, ki imajo omenjene težave, saj je prav za tekstilno panogo pa tudi za pisarniška dela tovrstna rekreacija zelo priporočljiva!“

PRAVILNIK SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Skoraj leto dni je že v obravnavi **PRAVILNIK O SAMOUPRAVNI DELAVSKI KONTROLI V DO LABOD**. Delovanje tega organa v temeljnih organizacijah je bilo pred tem aktom opredeljeno v pravilnikih TOZD, vendar je komisija samoupravne delavske kontrole delovne organizacije v obeh mandatih doslej pričakovala tudi „svoj“ akt.

Pravilnik opredeljuje splošna načela, oblike uveljavljanja samoupravne delavske kontrole, naloge tega organa, naloge delavskega sveta delovne organizacije v zvezi s tem področjem, imenovanje področij in načina dela.

Pravilnik bo gotovo pripomoček pri odgovornem delu organa samoupravne delavske kontrole v naši delovni organizaciji, od katere pričakujemo več delovanja kot so ga pokazale dosedanje komisije.

Vozni park v TOZD COMMERCE šteje sedemnajst dostavnih vozil, ki iz naših proizvodnih temeljnih organizacij razvažajo Labodove izdelke širom po domovini. Često pa pelje naše šoferje pot tudi v tujino. O delu šoferjev TOZD Commerce je tekla beseda v pogovoru z vodjo transportov, tovaršem RUDIJEV BOGATAJEM

V lanskem letu so naši šoferji prevozili 815.622 kilometrov. Skupno je v ljubljanskem delu in v Novem mestu petnajst šoferjev, avtomobilov pa je sedemnajst dva sta rezervna. zadnjih letih lahko rečem, da smo obnovili celoten avtomobilski park. Problemi pa se pojavljajo s popravili in rezervnimi deli. Nujno bi potrebovali lastno delavnico, ki bi služila vsaj za tekoča popravila, saj so le-ta na dnevnem redu slehernega delovnega dne. Vozilo mora na cesto neoporečno, naši šoferji pa se morajo znajti glede popravil kakor vedo in znajo, saj ni časa za dolgo čakanje.

Prevozi so draga zadeva kako si prizadevate za čim racionalnejše izkoriščanje vozil?

S koordinacijo skušamo vedno izkoristiti vozilo v kar največji meri, seveda pa je čisto tako, da je v eno smer avto napolnjen, vrača pa se prazen. Vendar smo tudi v tej smeri razmišljali in tako navezali stike z Zarjo Petrovče. Za to delovno organizacijo smo prepegljali že marsikatero vožnjo in tako vozila izkoristili v dve smeri. Poleg Zarje čisto vozimo tudi za Jugotekstil, te poti pa so v večini v tujino. Z uslugami za druge delovne organizacije smo v lanskem letu zaslužili dobrih dvajset milijonov starih seveda. Prihranek pa vidim tudi v zmanjšanju najetih vozil

.....

LETOVANJE OTROK

Letos ne bomo organizirali letovanja otrok naših delavk na Sromljah, kot trikrat doslej, pač pa bi želeli izkoristiti priložnost, ki nam jo nudi dogovor med Tekstino iz Ajdovščine in našo delovno organizacijo. Odgovorni delavci si bodo te dni ogledali dom na Trenti in se s Tekstino dogovorili glede organizacije kolonije.

ZAHVALA

Udeleženci tečaja smučanja, ki ga športno društvo novomeškega dela Laboda organiziralo na Zelenici, se toplo zahvaljujejo našima voditeljema BOJANU JERANIČU in MILA-NU MORU!

za lokalne vožnje kot so to vožnje do pošte, železniške postaje in podobno. Včasih smo za te vožnje najemali vozila pri Vektorju, od kar pa imamo rezervni avto, ta dela opravimo sami, čisto ostajam za vožnje po mestu samo jaz. Tudi s tem korakom smo racionalizirali naše delo in zmanjšali stroške.

Šoferji so v delovnem času večino na poti, zato verjetno težko sodelujejo v organih upravljanja in družbenopolitičnih organizacijah. Kako se torej vključujejo v samoupravno delo, kako so informirani o svoji delovni sredini, o delovni organizaciji, TOZD...

Precej informacij dobe šoferji preko biltenov in glasila, kljub svoji naravi dela pa sodelujejo tudi v organih upravljanja. O delu in življenju TOZD se redno pogovorimo na naših sestankih službe. Sestajamo se zjutraj pred potjo, če se pa le da, pa še ob dveh, vsaj pred daljšimi turami. Velja pa tudi poudariti, da so šoferji živo povezani z vsemi TOZD, saj ob opravljanju svojega dela, prenesejo naši šoferji številne pošiljke v TOZD, pisma, pakete... in tako prihranijo marsikatero poštno znamko, povežejo se z delavci drugih delovnih sredin in tako čutijo to našo Labodovo celoto.

Hvala lepa za pogovor, šoferjem pa želimo tudi v bodoče srečno vožnjo!

L. J.

Lidija Hočevnar

PREDSTAVLJAMO VAM

Novoizvoljena predsednica OOOZ TOZD „ZALA“ je tov. Horvat Agica roj. 28. 11. 1958, zaposlena v TOZD od leta 1973 na delih in nalogah UNI šivilje.

Za mandatno dobo 1982–1986 je bila izvoljena za članico delegacije za SIS. Kot mladinka se aktivno vključuje v delo mladinske organizacije, sodeluje na kvizih znanja, sedaj pa obiskuje mladinsko politično šolo.

„Naloge sindikata še ne poznam dovolj dobro, ker jih v tako kratkem času nisem mogla spoznati. Skušala pa bom upravičiti zaupanje sodelavk in se tvorno vključiti v vse razprave v zvezi s pričujočo problematiko. V naslednjem mandatnem obdobju bomo morali mnogo pozornosti posvetiti akciji ob IV. občinskem samopriskvku.“

.....

DELOVNA AKCIJA NA SROMLJAH

V ponedeljek, 26. aprila smo se mladinci iz novomeškega dela Laboda udeležili delovne akcije na Sromljah. Na prosti dan smo se zbrali: BOŽO HROVAT, MARICA BOŽENOVIC, MARJANA BUKOVEC, ANICA PERPER in FRANCI KOŠAK. Zgodaj zjutraj smo se odpeljali izpred Laboda, na Sromljah pa so nas že čakali uslužbenci našega rekreacijskega centra in pa tovariš Petan.

Naporen dan je bil pred nami, saj smo se lotili sadik ribeza in v naši celodnevni akciji posadili 8000 sadik. Hiteli smo in si prizadevali narediti kar največ. Utrujeni, vendar z zavestjo, da smo zares naredili vse kar je bilo v naših močeh, smo se zadovoljni vrnili v Novo mesto. Povem pa naj, da nam je bil za vzgled pri delu tovariš Petan, ki je zares neumoren in težko dosegljiv delavec.

MARJANA BUKOVEC

DPO se morajo povezovati tudi na ravni delovne organizacije. Na tem področju je mladina še najbolj aktivna, saj so se člani koordinacijskega odbora sestali že drugič in sprejeli več sklepov za svoje bodoče delo.

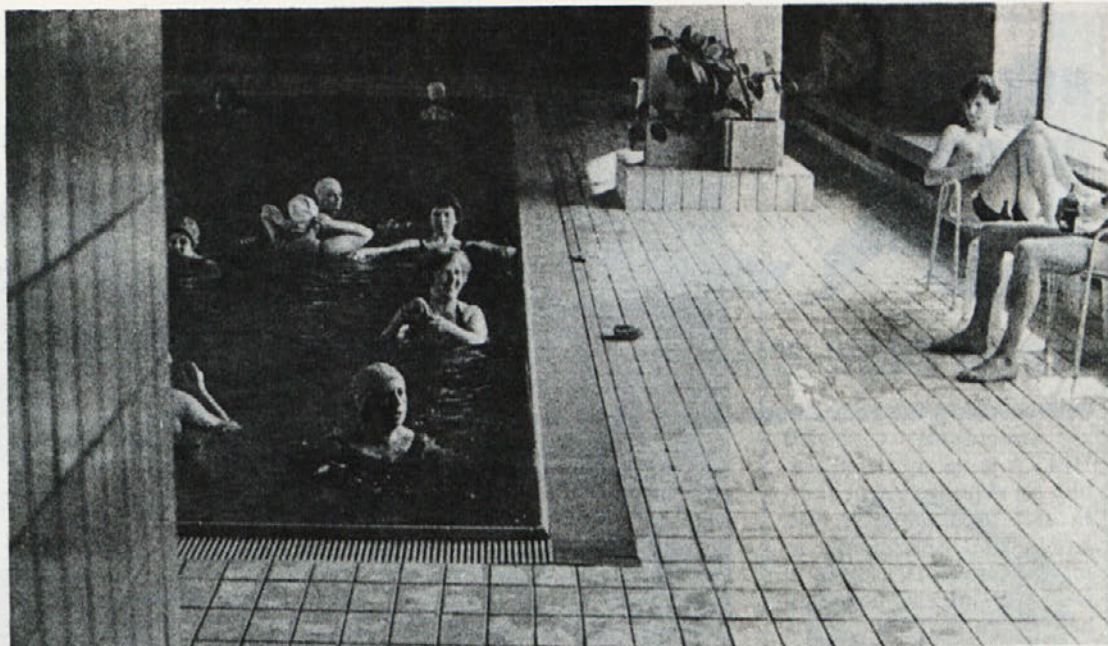
17. april – svetovni dan zdravja

Res je. Ta dan se je v Ljubljani končal 9. kongres ZK Slovenije in številne oči in misli so bile tiste dni uprte v to. Morda pa je zaradi pomembnosti tega dogodka ostal nekoliko v zatišju poudarek, da je 17. april tudi svetovni dan zdravja in so se ga marsikje vsaj zdravi ljudje premalo spomnili.

Z veliko težavo in grenkim občutkom zaradi svoje že dvo-mesečne bolniške odsotnosti z dela pišem te vrstice, pa vendar v prepričanju, da jih bodo brali ljudje vsaj s končkom razumevanja, predvsem pa tisti, ki so za zdravja – največje človekovo bogastvo – več ali manj prikrasani. Res je, da zdravja človek ne zna ceniti dokler ga ima, res pa je tudi, da na tem področju dostikrat še vse premalo stori-mo in o tem prepozno razmišljamo. Prepričana sem, da bi se za zdravje človeka dalo precej več narediti tudi v naših delovnih sredinah in v življenjskem okolju, čeprav se zavedam, da bi k temu moral prispevati več, predvsem vsak človek sam. Pa vendar naj naštejemo le nekatere bistvene vplive na človekovo zdravje in počutje sploh.

Kar malo globlje razmislimo, kako je z našo humanizacijo dela v kolektivu. Gotovo bi se našli prijemi, kjer bi se (recimo v proizvodnji v skladišču in pri transportu) mogoče z drobnimi tehničnimi izboljšavami že obstoječe opreme in z boljšo organizacijo dela dosegla tako večja storilnost, ekonomski učinki, večja varnost pri delu in ne nazadnje večja fizična in umska sprostitelj delavca pri delu, kar bi prav gotovo pozitivno vplivalo tudi na njegovo zdravje.

Dalje – kako je z našo humanizacijo delovnih odnosov, tako pogosto omenjenih in tako zelo pomembnih za dobro počutje delavca? Tu moram reči, seveda po moji oceni, da se je v Labodu precej storilo, pa vendar ne smemo popustiti. Še naprej moramo skrbeti in do-grajevati dobre odnose med de-

Zadnji dan tečaja so vse naše udeležence že pogumno plavale.

lavci z malo več razumevanja in pozornosti. Ne smemo namreč pozabiti, da je bolan človek, še zlasti pa invalid, precej bolj občutljiv od zdravega in mu dostikrat že majhna pozornost in topla beseda veliko pomeni-ta.

In kako je z našo preventivo v zdravstvu? Ali ne bi bilo pametno in primerno morda na dve leti organizirati za vse delavce v DO sistematske preglede in tako bi se pri marsikomu gotovo prej odkrile vsaj nekater- re bolezni in težave, pa bi tako človek pravočasno ukrepal za svoje zdravje? Menim, da to ne bi bil tolikšen strošek za DO, da se ne bi obrestoval pri zdravju. Vsi vemo, da je preventiva cenejša od kurative.

In ne nazadnje, gotovo bo marsikje potrebno tudi nekoliko več posluha za zdravo druž-beno prehrano.

Ob vsem naštetem in ob pri-zadevanju, bomo lahko upali na trdnjše zdravje, ki se že z leti vse močnejše rahlja pri več ali manj vsakem človeku. Tako bo-mo z veseljem poudarjali, da imamo „zdrave“ delavne od-nose in če hočete tudi „zdra-vo“ gospodarstvo in „zdravo“ družbo. Ob zdravem duhu in zdravem telesu se ne bomo bali starosti, kar se danes pogosto poraja (kdor jo seveda dočaka).

Želim, da bi tudi tisti, ki doslej še niste bili resneje bolni, resnično spoznali, da je **zdravje največje človekovo bogastvo**, ki se ga ne da kupiti, zanj se je treba boriti, prozadevati in žrtvovati, predvsem pa ga varo-vati. Zato mi dovolite, da zaželim vsem bolnim in bolehnim več trdnega zdravja, od vseh zdravih pa pričakujem nekoliko več razumevanja in humanosti.

ANICA NOSE

naučimo se plavati

Telesno-kulturna skupnost občine Novo mesto je organizirala akcijo pod geslom „nauči-mo se plavati“. Ponudba za udeležbo je prišla na naslov vseh delovnih organizacij, zani-manje pa je bilo tudi precejšnje. Iz naše delovne organizacije je bilo kar precej prijav, zato so organizatorji formirali kar dve skupini. Prva skupina, ki je že končala težaj plavanja in ki je v celoti kar dve skupini. Prva skupina, ki je že končala tečaj plavanja in ki je v celoti ne-plavalk. Izreden uspeh, ki so ga naše delavke dosegle ob tečaju plavanja, je – glede na poprečje po letih – nad pričakovanim. Veliko zadovoljstvo vseh udele-ženek pa priča tudi o izredni organizaciji in velikem posluhu inštruktorja, ki je moral poka-zati kar precej razumevanja. Te-čaj traja deset dni po dve uri v bazenu na Otočcu. Gotovo bo tudi druga skupina tečaj tako uspešno zaključila in potem bo-mo zares lahko rekli, da med nami ni več neplavalcev, oz. če se kdo tokrat tečaja ni mogel udeležiti ali pa če je bilo pre-malo zaupanja ali premalo „korajže“, upamo, da bo telesno-kulturna skupnost v občini Novo mesto akcijo po-novila prihodnje leto.

zgodbica iz »rc«

Čeprav letos meseca aprila ni bilo dežja, je muhasto vreme z občasnimi padavinami tudi s sneženjem močno vplivalo dela na kmetijah. Tako tudi dela v RC Srom-ljah. To vedo povedati sku-pine petih mladih iz Novega mesta, katerim je šele v tretje uspelo, da so pri saje-nju ribeza lahko vzdržali ves dan.

Kljub temu so v RC pravi čas pripravili zemljo in posa-dili 750 sadik rdečega in črnega ribeza, dosadili okrog 80 jablan in hrušk ter 76 vinskih trt. Na novo so posa-dili tudi 13 sliv. Seveda je bilo v tem času še obilo ostalega dela v vinogradu in sadovnjaku. Za gnojenje so porabili več kot 20 ton hlev-skega gnoja, 1000 kg umetnega gnojila, za poliva-nje ribeza pa preko 30 hl vode. Pri teh delih in pri dokončanju zapadnega dela bodoče vinske ceste je ne-umorno pomagal dosedanji direktor Zdravko Petan, ki je s 1. aprilom spregel redno zaposlitev.

Ko so 6. maja končali z glavnimi deli in se pogovarja-li o akcijah v maju je kuhari-ca skuhalo črno kavo. Tova-rišu Petanu je hotela napol-niti skodelico kave še v dru-gič le-ta pa je odklonil: „Hvala, ne bom več! Veste po 60 letih se je treba pri-jelu normirati!“

Kuharica pa je ob pogledu na žuljeve roke odgovorila: „Ja, ja, pri jedi ste se normi-rali, žal pa pri delu še ne.“

odkrito o prenašanju polresnic

Osnovna organizacija Zveze komunistov v TOZD DELTA je na eni svojih zadnjih sej vključila v svoj dnevni red tudi vprašanje lika komunista. Referat na to temo je pripravila članica te OO, tov. Golčeva, po njenih besedah pa je stekla živahna razprava. Ob temi o liku komunista je bilo izpostavljenih nekaj konkretnih vprašanj, ki se pojavljajo tudi v delovni sredini TOZD Delte in gotovo še marsikje.

Tako so se člani pogovorili tudi o prenašanju polresnic ali celo neresnic, o „rekla kazala“, kar vse greni naše medčloveške odnose in proti čemer bi se morali komunisti odločno upreti. Nihče si ne dela utvar, da bi lahko problem čez noč rešil, saj smo končno vsi le ljudje.

Vsekakor pa bi morali vsaj člani ZK, če že ne vsi člani določene delovne skupine, skrbeti in s samodisciplino vplivati na okolico, da bo počasi le zaslutila, da tako obnašanje nikamor ne pelje.

Kvaliteten korak k reševanju tega delikatnega vprašanja je že sam pogovor o teh pojavih, s katerimi se več ali manj srečujemo povsod in v vseh sredinah. Razmišljanje o vprašanju besedičenja, obrekovanja, polresnic in podobno, pa opozarja tudi na nujnost poostre discipline, na nujnost bolj poslovnih in predvsem tovariških odnosov, ki so bili morda izpodrinjeni s „prijateljskimi“ in privatiziranimi. In ne nazadnje bi morda veljalo oceniti organizacijo dela. Ob potegovanju za višje ocene individualne uspešnosti ne priznamo, da je vendarle še marsikje dovolj neizkoriščenega časa, ki omogoča besedičenje, da je še vedno dovolj časa za zbiranje, za klepetanje...

Seveda za vse to ni opravičila in prav člani ZK morajo biti zelo samodisciplinirani in strogi pri vsakem znaku tega nezdravega in nehumana početja.

Del proizvodnje v TOZD TEMENICA

V aprilu so bile v vseh Labodovih tozd sindikalne prodaje naših izdelkov.

Sestanek odbora za rekreacijsko dejavnost na Zelenici. (Foto: Muhič)